

ביצה כז. (שורה 6) עד כז: (סוף העמוד)

ביאורים

טרפה: המשנה הראשונה בפרק ג' בחולין מונה 18 סוגי טרפות בבהמה. בהמה טרפה אסורה באכילה, שנאמר (שמות כב, ל): "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו". ברם, מותרת היא בהנאה, שנאמר (שם): "לכלב תשליכון אותו".
קהלא קדישא: 'למה הוא קורא אותם קהלא קדישא ששם היו ר"י בן משולם ור"ש בן מנסיא שהיו משלשים היום שליש לתורה, שליש לתפילה, ושליש למלאכה. ויש אומרים שהיו יגעים בתורה בימות החורף ובמלאכה בימות הקיץ (מדרש רבה קהלת ט:ט)

פסיקת האמוראים - ראיית מומים ביו"ט?

ר' יהודה: מותר לראות מומים
 ר' שמעון: אסור לראות מומים

רבי זריקא/רבי ירמיה: מותרת. (שהרי תמיד הלכה כר' יהודה מול ר' שמעון)

ר' זירא: מסתבר שאסורה. (כי דעת ר' שמעון נאמרה בברייתא בלשון 'חכמים')

ר' אמי, ר' יצחק נפחא: אסורה.

קהלא קדישא דבירושלים: אסורה. (כי ר' שמעון הולך בשיטת ר' מאיר, וביחד הם רבים מול ר' יהודה)

שיטת ר"מ: שחט את הבכור ורק אח"כ ראה מומחה את המום - אסור.
ביאור ההוכחה:

קהלא קדישא חשבו שר"מ מבין שראיית המום לא מגלה את המום (כמו בטריפה) אלא יוצרת אותו כיוון שראיית מום היא ההיתר עצמו היא מעין תיקון האסור ביו"ט

דחיית אב"י:

הסיבה שר' מאיר אסר היא מטעם קנס ולא משכיוון שהיא יוצרת היתר.

אפילו מי שאוסר לראות מומים ביו"ט:

מותר לראות בערב יו"ט את המום וביו"ט לברר אם המום נפל מאליו.

כיוון שאסור להפיל מום בבכור, ואף אסור לגרום לכך שיפול בו מום (כפי שכתב רמב"ם!)
 ואף אסור לגרום לכך שיפול בו מום (כפי שכתב רמב"ם!)

משנה

אסור להזיז ביו"ט:
 בהמה שמתה ביו"ט.
 חלה שנטמאה.

לאיזה בהמה התייחסה המשנה:

מדובר בבהמת קדשים שמתה (שאסורה בהנאה). - [כמו הדין הבא שעוסק בחלה שהיא קדושה]

כיצד מסתדרת המשנה כר' שמעון (שהקל בדיני מוקצה)

שיטת ר"ש לפי מר בריה דרב יוסף:
 כל בהמת חולין שמתה אינה מוקצה.

לדעת מר בריה דרב יוסף:
 המשנה עסקה בכל בהמת קדשים שמתה,
 כי כל בהמת חולין שמתה אינה מוקצה.

שיטת ר"ש לפי מר בר אמרימר:
 בהמת חולין בריאה שמתה מוקצה.
 בהמת חולין חולה שמתה אינה מוקצה.

לדעת מר בר אמרימר:
 והמשנה עסקה בבהמת קדשים מסוכנת שמתה,
 כי בהמת חולין מסוכנת שמתה אינה מוקצה.

משנה

ביו"ט אין לקבוע את מחיר הבהמה הנשחטת, אלא יקבע את המחיר לפני יו"ט או אחריו,

כיצד ניתן לקבוע מחיר לאחר יו"ט על בהמה שכבר נשחטה ונאכלה?
 לפני ששוחט את הבהמה, מחפש בהמה הדומה לה בגודלה ומשאירה למחר כדי למדוד את שוויה.